

QUÆSTIO MEDICA,

Quodlibetariis disputationibus manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis 2 mensis Januarii 1716.

M. PETRO MARAIS, Doctore Medico,
Præside.

An diluentia, in morbis melancholicis, purgationi præferenda?

I.

MELANCHOLIA fatalis est gladius, quo concidunt homines ferè omnes. Non tot jugulant numerosæ februm cohortes, quot melancholia. Hoc morbo nihil frequentius, sanatu difficilius nihil. Hic à mente oriundus sanguinem venenato inficit acido, mentem mille modis cruciaturus. Homo, quâ parte cæteris animantibus præcellit, eâ ipsâ morborum insultibus magis patet. Immò, qui vel meditando, vel in artibus ediscendis vitam collocant suam, ii plerumque sunt infælicioris valetudinis. Hosce omnes Melancholia lentè consumit. Non moror solus, aut labor improbus, assidueque vigilie gignunt melancholiam. Illa hæc ab immodicâ lætitiâ, quis credat? & ab otiosâ quiete ortum repetit. Amor vehemens, insolens cupiditas, invidia, certant, aut præsentis, aut mox futuræ melancholiæ signa. Ab his animi affectibus sensim aut subitò labascit functionum integritas. Scilicet fibrarum robur atque elaterium debilitatur. Earum oscillationes vitiantur. Motus alterni sanguinem & parciùs & ignaviùs impellunt, attenuant, elaborant præterlabentem. Hinc omnis corrumpitur secretionum ordo. Hinc sanguis ipse, languidiùs actus, ultrò spissatur, acoremque innumerabilium ægritudinum fontem inexhaustum contrahit. Quin immò, hic suo volatili balsamico defraudatus, ut iners limus stagnat in vasis. Mirum quot indè sobolescant symptomata, quæ miseros mortales distorquent. Mens vanis imaginibus deluditur. Depascitur totum corpus omni dolorum genere excruciatum. Qui uni cogitationi semper

affixus aliquando & diu sine febre delirat, is melancholicus habeatur. Morbificus humor adhuc delitescit in venis. Visceribus mox ille coheret, nisi in eo depellendo quàmprimùm invigiles. Totis igitur viribus succum abluè noxium. Exit sponte suà succus, quantumvis sit tenax, si sat benè diluatur. Hæc præferenda sunt remedia, quæ tutiùs morbum sanant.

I I.

MORBUM hunc simplicem ne crede. Gradus ille habet inter se longè diffitos. Succus acescens minimis in vasis, dum vi circuitus abripitur in majora, totam sanguinis massam æqualiter inficit. Hinc primus melancholiæ gradus. Vigente causâ, crescit succi depravati moles. Inspissatur ille magis & in vasis hypocondriacis necessariò deponitur. Tunc morbus hypocondriacus dicitur. Proprio nomine atra bilis nuncupatur ultimus melancholiæ gradus. Hic majorem ruinam minitur. Horrenda per symptomata ille se manifestat. Reverà non accidit, quin, in vasis hypocondriacis jam fixata compactaque morbifica materies, diu hæserit. Tunc fiunt ubique obstructions, stagnans lymphæ acescit, moles ejus aggeritur, extenduntur vasa, roduntur. Hinc viscerum abdominis ingens alteratio. Vicinorum fors non beatior. Respirationis organa malè se habent. Per consensum obruitur caput & inquinatis spiritibus, omne genus mania suboritur. Ægrorum alii se vitreos autumnat, neque quidquam tangere audent, ne ipsi confringantur. Alii se mortuos credunt, atque ob id se omni potu ciboque interdiciunt. Hi se aliquo membro carere existimant, neque ullo modo eo uti volunt. Illi se in bruta mutatos putant. Simili morbo impius Nabucodonosor olim correptus pecudum more per campos & pratapasturnus oberravit. Quid non efficit tardus & acescens sanguis? quæ symptomata, si visceribus ille semel hæserit!

I I I.

OPPUGNETUR ab initio tot morborum ferax humor. Radix mali præcidatur. Sed qua ratione id præstiteris, cave. Succus crassus atque acore imbutus durum non patitur imperium. Medicamenti vim faciliè eludit. Quò tenaciùs partibus adhærescit, eò ferociùs, si cogitur, sævit. Curationem evacuantibus, vel quidem lenissimis, si tentaveris; humores sani & faciliè mobiles soli expellentur; tenaces verò magis hærebunt. Hinc pejor morbus. Stimulantia, aut valdè solventia exhibe. Materies subito soluta fiet acris, & impetu magno irruens in tenera hypocondriorum vasa ea destruet. Indè multa & immedicabilia mala. Alterantia, quæ humores vehementer exagitant, non minùs afferunt damnum. In hoc morbo diluentia cæteris præstant medicaminibus. Confectos sanguinis globulos dividendo, emolliendoque fibrarum rigiditatem, tutiùs illa melancholiam sanabunt. Melancholicorum fibræ salium aculeis indefinenter punctæ rigent, & in spasmus maximè propendent, sanguis ipse malè coheret. Pars globulosa fixioribus imbuta salibus aret-

cit, vehiculumque suum lympham exprimit. Lympha subtilioribus saturata, proinde partibus enutriendis inepta, huc illuc, per membra dolores latura devagatur. Diluentia hæc sunt quæ lubricis volubilibus ac globulosis constant particulis. Quid aptius, quid felicius rigentes fibras laxare, solutumque partium sanguinis vinculum restituere potest, quam medicamenta, quibus tanta inest cum sanguine affinitas.

IV.

QUÆ sit diluentium cum sanguine proportio ex utriusque naturâ abundè patet. Ex indole morbi, quanti sit momenti in affectibus melancholicis diluentium usus, facillè dignoscitur. Sanguis geminâ parte constat; alterâ rubrâ, albâ alterâ. Hæc tenuis & lubrica, secretorium immensæ tenuitatis ambages permeare apta nata est. Illa globulosa & volubilis constans modum. Utraque, in statu sanitatis, à se se invicem non distinguitur. Utraque, solidorum verberibus æqualiter subjecta, perenni circuitu volvitur. At verò in melancholico morbo, eoque ideâ tristi potissimum oborto, constringuntur fibræ. His constrictis languidè & inæqualiter pulsatur sanguis. Necessariò igitur tardescit ille & spissatur, à tarditate sobolescit aciditas, quæ noxias acquirit vires eundo. Acor cruoris globulos cogit in unum, densat, indurat. Hi ergò ad motum sunt inhabiles. Segregantur à lymphâ, in quâ prius natabant, & ex quâ suam mutuabantur volubilitatem. Ecquid, partes sanguinis morbo dissociatas, aptius consociare valet, quam diluentia quorum particulæ sunt sanguinis particulis miscendis tenuandisque tam habiles? Rigent fibræ? quid eas jucundius tutiusque laxabit, quàm liquidum, dulce & salibus mergendis idoneum? Diluentia nascentes arcunt spasmos & acorem quemvis obtundunt. Hæc fluida pandendo dividunt, solidaque humectando & emolliendo relaxant. Ne credas tamen, diluentium nomine, sola intelligenda venire potulenta. Polentæ & pulmenta vim eandem obtinent: neque minoris ea sunt virtutis, quam decocta, succi, cremores, sorbitiones, &c. Hæc, quot quot sunt, obstructions sensim sine sensu referant, solvunt repagula, vincunt obices, facilemque noxio humori sternunt viam, ut quâ datâ portâ ille ruat.

V.

EFFECTUS tam felices non sunt à purgantibus expectandi. Si quis purgationi, in affectibus melancholicis, locus concedatur, is solum sub finem esto. Frustrâ clamitant, ejiciendus est morbosus humor. Quâ ratione id fieri potest, absque purgantibus. Lenis purgatio succum vix tractabilem ad exitum quasi invitat. Hæc quem offendit humorem melancholicum amicè propellit. Non irritat excretioni imparatum. His credere verbis, cæcutire est. Purgantia non agunt nisi vellendo, irritando, conquassando. Hæc ad solida pertinent. In eâ igitur, vix autem in humores, purgantia vires suas exerunt. Purgatio quas sub-

levat partes deterit. Fœneratorum more, illa nocendo juvât. Vix aliquando corpori, absque viscerum dispendio, prædest. In affectibus melancholicis semper ea nocet, nedùm aliquando prodest. Quid istud, inquires? tussiculosi, sputatores, catharrofi sunt melancholici. Redundant ergò humores serosi, purgatione solâ, educendi. Re ipsâ humores serosi redundant: at verò ex eâ duntaxat, quod ii à sanguinis substantiâ, vi morbi, non secretionis viâ exprimantur. Idcirco ægrotantem eò lædes magis, quò plus feri eduxeris. Ut sejunctæ sanguinis genuinæ partes in unum coalescant; hoc opus hic labor est. Unicus tamen hic esse debet medentis scopus, quoniam ab eo pendet sanitatis restitutio. Id tutò, id jucundè præstant diluentia. Saliâ mergendo eorum actionem coercent. Ea sui liquoris tenuitate compactos, induratosque globulos evolvunt & explicant. Hi leviores facti, suo loco moveri incipiunt, assuetumque iter denuò meriuntur. Sanitas tandem à diluentibus restituitur, à purgantibus arcetur.

Ergo Diluentia, in morbis melancholicis, purgationi præferenda.

Domini Doctores Disputaturi.

M. Petrus-Antonius Lepy.	M. Joannes Besse, Medicus domus Regiæ.	M. Franciscus Maillard.
M. Elias Col de Villars.	M. Anton. de Jussieu, Regiæ scientiarum Academia & Botanices, in Horto Re- gio Parisiensi Professor.	M. Petrus-Paulus Guyart, Regii mutilatorum No- socomii Medicus.
M. Henricus Besnier.	M. Joannes-Baptista Silva.	M. Ludovicus Poirier, an- tiguus Facultatis Deca- nus, & Regi à sanctio- ribus Consiliis Archia- trorum Comes.

Proponebat Parisiis FRANCISCUS HALLAYS,
Abrincinus, Baccalaureus Medicus, A. R. S. H. 1716.
à sextâ ad meridiem.